

Forfatter: Sthen, Hans Christensen

Titel: En anden Regel at skicke sig der effter i gode Sæder

Citation: Sthen, Hans Christensen: "En anden Regel at skicke sig der effter i gode Sæder", i Sthen, Hans Christensen: *En liden Vandrebog*, udg. af JENS LYSTER ; JENS HØJGARD , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, C.A. Reitzel, 1994, s. 88. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-sthen01val-shoot-workid65456.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: En liden Vandrebog

En anden Regel at skicke sig der effter i gode Sæder.

DEt siges at være en vjser Mand,
Der sin sag regerer met skel oc forstand,
En Daare vilde gierne oc kand det ey,
Thi hans Sind oc Mod vil icke den Vey:
Mod Gud duer ingen Velde eller Mact,
Thi er det tid at fare varlige oc sact,
Huad Gud icke selff bestille vil,
Der giffuer hand heller ingen Lycke til:
Er det aff Gud, da haffuer det genge,
Er det mod Gud, da varer det ey lenge,
Derfor haff Gud paa din side,
Saa kand dig intet skade eller qujde.
At det gaar ilde til alle stæde,
Det seer vel mange oc det begræde,
Men faa ere der hielpe vil,
At det kunde gaa noget bedre til.
All Verdsens Handel er omskiffelig,
Huo det vil acte grandgiffuelig,
Ingen Ting bliffuer lenge ved et paß,
Men vendis om som et Timeglaß,
Denne Verden løber flux om oc om,
Den i Dag er ond, kand i Morgen bliffue from,
Den i Dag siunis den beste at være,
I Morgen kand hand sig forkære:
Det nu nedbrydis haffuer andre opbygd,
Oc meente det skulle saa staaet fast oc trygd,
Nu bygger wi igien flux andet op,
Om et stund blifuer der aff huercken rod eller top,
89 Intet bliffuer noget, oc noget bliffuer intet igien,
Saa gaar all Verdsens Herlighed hen.
Den som aldrig aff det sure monne swe,
Hand veed oc icke huor til det søde kand dwe:
Huo aff det onde icke beet oc barcket er,
Det gode kand hand ey heller haffue kier,
Saa haffuer det mangens Vijßdom forøgt,
At hand baade det gode oc onde haffuer forsøgt,
Huor til duer en wforsøgter Mand,
Der huercken gø eller gabe kand,
Men den som meget haffuer fristet i Liffue,
Hand veed oc andre gode Raad at giffue:
En forsøgter Mand er god at gæste,
Haffuer ieg altid hørt aff de bæste,
En Hiemfødning oc den som intet got veed,
Aff hannem faar mand oc tynt beskeed:
En flittig Mand vil Gud hielpe fram,
En vankundig forsømmelig gaar tilbage met skam
Gud giffuer alt got til klæde oc Føde,
Dog vil hand wi skulle haffue Arbeyd oc møde,
Læde giffuer ingen Løn vden Last,
Sagde Broder Ruß, thi arbeydede hand fast,
Aff en liden Nød, bliffuer en Hassel bleg,
Aff et Agerne, en stor oc stercker Eeg,
Aff et lidet Barn, en lærder Mand,
Om hand i Vngdom holdis til forstand.
Naar du gaar ind ad nogen mands Dør,
Dette at betæncke dig flittelige bør,
At du dig saa skicker i ære oc Dyd,

Saa de icke faar til dig Lack eller lyd,
Men kand sige dig effter naar du est hen,
Her vaar hand saa hand maa komme igien,
Oc haffuer holt sig hoss oss venlig oc vel,
At ingen kand andet sige met skæl.
O huad det er saa i Verden vel leffuet,
90 Naar en finder saadant paa sin Ryg skreffuet,
Naar een saa lucker Dørren effter sig,
Saa hand tør hende igien oplade dristelig,
Men naar de siger der tuert imod,
Den Fandens Skalck hand bliffuer aldrig god,
O huad det saa ilde leffuet monne være,
Saadant et Rycte fra Huset at bære.
Met Villighed oc Tienstactighed,
Vinder du meer, end met hastighed,
Thi daarlig hastighed oc Stiffsindighed,
Hielper dig intet til Lycksalighed:
Huilcken der ey kand fire oc hale,
Oc handle varlig i Gierning oc Tale,
Oc holde aff Veyen, oc heller vige,
End trætte met den ey er hans lige,
Hand taber vist Marcken met skam oc spot,
Oc giffuer ham paa det sidste meer ont end got,
Buck Broder, oc lad offuergaa,
Naar Vold oc Mact gaar for Rætten at staa,
Mod en stercker Mur met sit Hoffuet at løbe,
Bader mand intet paa, huo det vil prøffue:
Naar *Vold* gaar for Rætten hen,
Da er det bedre at være Herre end Suend.
Maadelig Lycke er alsombest,
Oc saa en rolig Samuittighed dernæst,
Oc frycte saa Gud vær glad oc fro,
Det er det beste vilt du mig tro:
Haffuer du din nødtørfftige opholt met ære.
Oc den dig viss oc fast mon være,
Begær intet meer, men lad dig nøye,
Met den Lycke Gud monne dig tiltøye:
Leff vel der aff, tacke Gud, oc vær glad,
Thi hoss offuerflødig Lycke er affuind oc Had,
Far vel met dine Venner, far vel met dig selff,
Befale saa Gud baade Liff oc Siel.
91 Stor ære er at tie, oc tale i tide,
Huo det kand, maa vel en vijß Mand hede:
O huilcken en nyttig ting det er,
Huo altid Vijßdom hoss sig bær,
Oc handler alting met Raad oc maade,
Det kand hannem i Verden meget baade:
Lad Skæl oc Fornufft regære dig,
Oc ey Hastighed eller Vrede skendelig:
Saadant Exempel skalt du tage fast,
Aff Gud, thi hand gjør intet met hast.
Huad mand met falskhed oc Synd faar,
Det flux igien met Sorgen bortgaar,
Derfor huad Gud oc Lycken vil tilføye,
Det er nock, lad dig der met nøye:
Nøgen komst du til Verden min Ven,
Nøgen skalt du her fra igien,
Huad hielper dig da Gods oc Penninge dine,
Om du skulde brende i Helffuedis Pjne.

Behüte Gott alle trewe Herten.